

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΛΑΧΑΝΟΚΟΜΙΑΣ
Διεύθυνση: Αντικάλαμος 241 00 Καλαμάτα
Τηλ.: 27210-45177 & 6977 132656
Email: a.kotsiras@go.uop.gr

Περιβαλλοντική εκπαιδευτική δράση:

«Υιοθετώ ένα σπόρο - Συμβάλλω στη διάσωση και ανάδειξη των
παραδοσιακών ποικιλιών λαχανικών του τόπου μου»

Επιστημονικά υπεύθυνος: Αναστάσιος Κώτσιρας

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Τμήμα Γεωπονίας

Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Λαχανοκομίας

Περιεχόμενα

Πρόσκληση.....σελ. 3
Πρόλογος.....σελ. 5
Στόχοισελ. 7
Μέθοδος εργασίας.....σελ. 8

Πρόσκληση

Το Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Λαχανοκομίας του Τμήματος Γεωπονίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου προσπαθεί να καταγράψει, να συλλέξει και να αναπαράγει παραδοσιακές ποικιλίες λαχανικών. Στο πλαίσιο της δράσης αυτής, προσκαλεί τα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Περιφερειακής Ενότητας Μεσσηνίας να συμμετάσχουν εθελοντικά στην δράση: «Υιοθετώ ένα σπόρο - Συμβάλλω στη διάσωση και ανάδειξη των παραδοσιακών ποικιλιών λαχανικών του τόπου μου» .

Η εθελοντική δράση έχει ως σκοπό να προωθήσει την προσπάθεια διατήρησης των παραδοσιακών ποικιλιών λαχανικών και μέσω της ενεργής συμμετοχής των σχολικών μονάδων της Περιφερειακής Ενότητας Μεσσηνίας.

Τα σχολεία που θα θελήσουν να συμμετάσχουν, θα αναλάβουν πρωτοβουλίες προκειμένου να συλλέξουν, να καταγράψουν και να αναπαράγουν παραδοσιακές ποικιλίες λαχανικών με τη βοήθεια και την διαρκή καθοδήγηση του εκπαιδευτικού προσωπικού του Εργαστηρίου Εφαρμοσμένης Λαχανοκομίας. Παράλληλα, θα υπάρχει συνεχής ανατροφοδότηση μέσα από ενημερώσεις, διαδικτυακά σεμινάρια , ενημερωτικό υλικό, εργαστήρια, ιστοσελίδες κ.α.

Η συμμετοχή της εκπαιδευτικής κοινότητας στην εν λόγω προσπάθεια πιστεύουμε ότι θα έχει σημαντικά παιδαγωγικά οφέλη αφού πέρα από την ευαισθητοποίηση για τη διατήρηση των παραδοσιακών μας ποικιλιών, οι μαθητές θα αποκτήσουν δεξιότητες όπως είναι η έρευνα, η συλλογή, η ταξινόμηση, η συνεργασία, η διαχείριση προβλημάτων κ.α.

Με εκτίμηση

Αναστάσιος Κώτσιρας

Γεωπόνος-Αναπληρωτής Καθηγητής

Υπεύθυνος Εργαστηρίου Εφαρμοσμένης Λαχανοκομίας

Για πληροφορίες σχετικά με την εκπαιδευτική δράση μπορείτε να απευθυνθείτε
στα εξής τηλέφωνα :

τ: 27210 45177

τ. 6975952212

τ. 6978945648

ή να επικοινωνήσετε μέσω email:

e: a.kotsiras@go.uop.gr

e: topikespoikilies@go.uop.gr

e: schoolsavetheseeds@gmail.com

Πρόλογος

Σε μια εποχή που η περιβαλλοντική κρίση θεωρείται μία από τις πιο σημαντικές σύγχρονες συστημικές κρίσεις, που επηρεάζουν και θα επηρεάσουν σημαντικά στο άμεσο μέλλον την πρόσβαση, την επάρκεια, την ασφάλεια και την ποιότητα της τροφής, η ευαισθητοποίηση και η ενημέρωση των αυριανών πολιτών, από μικρή ηλικία, πάνω σε τέτοιου είδους ζητήματα κρίνεται απολύτως απαραίτητη.

Ως εκ τούτου, η συμβολή της εκπαιδευτικής κοινότητας, στη δράση, «Υιοθετώ ένα σπόρο - Συμβάλλω στη διάσωση και ανάδειξη των παραδοσιακών ποικιλιών λαχανικών του τόπου μου», θεωρείται αναγκαία προκειμένου να συνεισφέρει στις γνώσεις, τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες των μαθητών για τη διατήρηση των σπόρων ως μέρος της βιοποικιλότητας και της παράδοσης του τόπου τους. Επίσης, η εν λόγω δράση θα βοηθήσει, ώστε οι μαθητές να εντάξουν τη διατήρηση των σπόρων στους άμεσους κοινωνικούς τους στόχους. Ακόμα, οι μαθητές προβλέπεται ότι θα αναπτύξουν αξίες και αισθήματα για την βελτίωση και προστασία του περιβάλλοντος, όπως και ικανότητες προκειμένου να διατηρούν ισορροπίες, να αναγνωρίζουν και να επιλύουν προβλήματα όπως η διαχείριση του νερού, η βελτίωση του εδάφους, η φυσική καταπολέμηση των εχθρών των καλλιεργειών, η επίδραση των περιβαλλοντικών συνθηκών στις καλλιέργειες κ.α.

Παράλληλα, με την αξία της διατήρησης των παραδοσιακών σπόρων μέσα από την εν λόγω δράση αναδεικνύεται και η διατροφική αξία των λαχανικών, όταν αυτά μάλιστα καλλιεργούνται με ορθές καλλιεργητικές πρακτικές και όχι με την αλόγιστη χρήση αγροχημικών, που επιβαρύνουν σημαντικά την υγεία του

ανθρώπινου οργανισμού και το περιβάλλον. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι η καλλιέργεια λαχανικών και η διατήρηση των σπόρων δεν αφορά μια μικρή μερίδα ανθρώπων που ασχολούνται με τις αγροτικές καλλιέργειες, αλλά όλους εμάς. Και αυτό γιατί, πέρα από το γεγονός ότι έχει άμεση σχέση με την αυτάρκεια μιας κοινότητας, αποτελεί και ένδειξη πολιτισμού.

Η δράση αυτή επειδή θα είναι εθελοντική και όχι υποχρεωτική στο πλαίσιο κάποιου εκπαιδευτικού προγράμματος, έχει βιωματικό κυρίως χαρακτήρα και όχι θεωρητικό. Επίσης, είναι απαλλαγμένη από ανούσια και περιττή γραφειοκρατία.

Γι' αυτούς τους λόγους, εκτιμάται ότι θα χαίρει άμεσης αποδοχής από την εκπαιδευτική κοινότητα όλων των βαθμίδων και θα συμβάλλει ουσιαστικά και πολλαπλασιαστικά στην προσπάθεια του Εργαστηρίου Εφαρμοσμένης Λαχανοκομίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου για την διατήρηση και διάδοση των παραδοσιακών σπόρων.

Παναγιώτης Μπαλκάμος
Δάσκαλος

Στόχοι

Οι μαθητές μέσω της εθελοντικής δράσης:

- Θα αρχίσουν να καλλιεργούν ξανά τις ποικιλίες των προγόνων τους ώστε να διατηρηθούν, περισσότερο δε αυτές που κινδυνεύουν να εκλείψουν.
- Θα γνωρίσουν τις τεχνικές καλλιέργειας φυτών και θα κατανοήσουν την αξία τους για την ορθολογική παραγωγή.
- Θα συμμετάσχουν ενεργά στην αναπαραγωγή και ανταλλαγή πολλαπλασιαστικού υλικού τόσο εντός όσο και εκτός της σχολικής κοινότητας καθώς και χρήσιμων πληροφοριών, εμπειριών και παραδοσιακής γνώσης.
- Θα γνωρίσουν τα οφέλη της οργανικής γεωργίας, για την προστασία του περιβάλλοντος αλλά και για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας.
- Θα κατανοήσουν καλύτερα τη φιλοσοφία πως ο κάθε αγρότης αλλά και ο κάθε άνθρωπος έχει αναφαίρετο δικαίωμα να διαχειρίζεται τα οφέλη του γενετικού πλούτου των παραδοσιακών ποικιλιών της χώρας του.
- Θα συμμετάσχουν στην ανάδειξη της αξίας της διατήρησης των τοπικών και γηγενών ποικιλιών ως στοιχείων πολιτισμού, παράδοσης, διατροφικής αξίας, επισιτιστικής ασφάλειας, κ.α.

Προτεινόμενη μέθοδος εργασίας

Η μέθοδος εργασίας που προτείνεται χωρίς να είναι δεσμευτική για τον εκπαιδευτικό περιλαμβάνει τα εξής βήματα:

- 1) Ευαισθητοποίηση των μαθητών (συζήτηση, προβολές ταινιών ή ντοκιμαντέρ, επισκέψεις σε αγροκτήματα ή φορείς κ.α.).
- 2) Κατάρτιση σχεδίου δράσης (εύρεση παραδοσιακών σπόρων, εντοπισμός χώρου φύτευσης, συγκέντρωση απαραίτητων υλικών, κατάρτιση προγράμματος φύτευσης κ.α.).
- 3) Δράση (αναζήτηση σπόρων, καταγραφή πληροφοριών*, ταξινόμηση και αποθήκευση σπόρων*, καλλιέργεια, αναπαραγωγή κ.α.).
- 4) Αποτελέσματα Δράσης (παρουσίαση των αποτελεσμάτων μέσα από φωτογραφίες, βίντεο, δημιουργία τράπεζας σπόρων κ.α.).

<u>φύλλο καταγραφής</u> <u>σπόρου</u>
Είδος λαχανικού:.....
Όνομα ποικιλίας:.....
Περιοχή:.....
Ον/μο καλ/τή:.....
Παρατηρήσεις:.....